

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatál: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

A munka jutalma.

Csongrádvármegye közéletének két érdemes tagját tüntette ki a napokban a királyi kegy: Cicatricis Lajos dr. Csongrádvármegye kiváló munkás főtisztviselőjét kir. tanácsosi címmel és Pollák Sándor drt. vármegyénk tudós főorvosát a Ferenc József lovag keresztjével.

A kitüntetés bár az egész vármegye közönségét örömmel tölti el, de a kitüntetés senkint olyan közletről nem érint, mint éppen bennünket Csongrádiakat, kik talán első ízben ösmertük fel Cicatricis Lajos drban a nagy tehetséget, a kiváló munka erőt, az egyenes és alkuvást nem tűrő jellemet és a közügy önzetlen harcosát.

Hiszen tudva levő tény az, hogy mi, akik akkoriban a «községi-párt» zászlója alatt szolgáltuk a közügyeket, követeltük ki magunknak az akkor még ifju vármegyei aljegyzőt, községünk élére, mint járási főszolgabíró.

Hogy jól választottunk-e, azt megmutatták a következmények: mert hiszen igen rövid idő múltán

Csongrád vármegye főjegyzőjévé, majd Csató Zsigmond dr. főispáni kinevezése után egyhangulag emelték az alispáni székbe.

Azonban Cicatricis Lajos dr. kitüntetése nem csak azért szolgál örömről: mert kitüntetésével az igazi érdemet jutalmazták meg: hanem főképen azért, mert az utolsó évtized alatt azt tapasztaltuk, hogy a kitüntetéseket valóban érdemes férfiaknak osztogatják, nem úgy mint azelőtt, midőn a kitüntetésre nem egy olyan embert érdemesítették, ki nem csak a közügyeket sem szolgálta önzetlenül, de még a hazafiságához is szó fért.

Még ma is disziti mellé az érdemkereszt és kitüntetés sok oly individuumnak, aki arra éppen azért szolgált rá mivel nemzetével szemben a zsarnokságnak tett szolgálásokat, szóval midőn az igaz hazafiaknak vértanu halált kellett szenvedniök, az ámitókat magyar rangokkal tüntették ki.

Még az alkotmányos éra beköszöntése után sem jutalmazták az igazi érdemet: hanem gyakran a léhaságot és a kortos szolgálásokat.

Csak, most az utolsó évtizedben győződünk meg arról, hogy a valódi érdemet, a munkát és a becsületességet jutalmazzák.

Az utolsó évtized alatt érte a kitüntetés Fekete Márton Csongrádvármegye a kiváló munkás férfit, ugyanakkor tüntették ki a királyi községi társadalmunk egyik becsületes munkását: Ujhelyi Nándor ügyvédet és Tergina Gyula dr. kir. tanfelügyelőt. Alig pár évre rá Csongrádvármegye munkás alispánját Csató Zsigmond drt. főispánná nevezték ki, és most: Cicatricis Lajos alispán és Pollák Sándor vármegyei főorvos érdemeit jutalmazták meg a kitüntetéssel.

Mégegyszer hangoztatjuk, hogy a dr. Cicatricis Lajos alispán kitüntetéséből arról győződünk meg, hogy elkövetkezett az az idő: midőn a kitüntetés nem egyesek kiváltsága többé: hanem az igazi érdem — a munka jutalma.

— Tisza-Duna csatorna előmunkálatai. A beruházási törvényjavaslat tehát be lett nyújtva a képviselő házhoz. Meglepett bennünket az, hogy nem találtuk

TÁRCA.

Örvények.

— Eredeti regény a budapesti életből. —

54

Írta: Négysz.

A kínos jelenet következményei

Mikor dr. Kelephy Imre egyedül kibotorkált az utcára, friss levegő csapta meg az arcát. Ekkor kezdett csak gondolkozni az esemény fölől.

Ilyen véletlen találkozásra egyáltalán nem volt elkészülve s úgy hatott rá a lány hirtelen megpillantása, mint a villám lecsapása derült égből. Belátta igazságtalanságát, melyet a lánnyal szemben elkövetett s elismerte, hogy van Isten, ki büntet, sujt és torol.

Nem tudta, hova menjen, Hazamenni sem volt bátorsága, felesége vagy kizárja vagy egyáltalán nem teszi be többet lábát a lakásba. Tudta, hogy mi vár reá. Neje okvetlenül beadja ellene a válókeresetet, a jelen volt társaság révén pedig nyilvánosságra kerül az egész botrány.

Csak haladt előre, anélkül, hogy tudta volna, merre megy. Közben monologizált:

— Nekem ugyancsak kijutott! Haj, be cudarul megjártam! Elért a végzetem, megbüntett az égi igazságszolgáltató beteljesült a lány átká. Kerülnöm kell az embereket vagy azok fognak engem kerülni. Mi lesz velem, mi lesz belőlem? Micsoda szegény a családra, minő szegény fiatal feleségemre. hogy olyan szélesap, pernahajder férje van, a ki elcsábított egy leányt. — Minő kompromittálás, minő blamázs! Oh, egek ura, hogy ezt meg kellett érnem.

A feje izzott, az agya forrt, testén meg hidegség futott keresztül. Lement a Duna partjára, hogy lehűtse forro homlokát, lázas agyát. Ugy járt ott, mint valami holdkóros. Ha valaki meglátta volna, nyilván azt hiszi, hogy öngyilkossági szándékkal sétálgat a nagy folyam mentén. Meg is forgott agyában ilyes gondolat, de aztán megborzalt, és irtozott e gondolattól és távolodott a hívogató hullámoktól.

Lassan egészen átfáradt s végra is didegve belépett egy másik kávéházba, hol egymásután fölhajított három pohár cognacot, a mi kissé felvilanyozta, jóleső

melegét adott testének és visszaadta egyuttal nyugalmát.

De álmos is volt, hát csak hamar távozott a kávéházból és betért egy szállodába, hol gyorsan elaludt s késő reggelig sem ébredt föl.

Dr. Kelephy Imre fiatal neje a kávéházi jelenet alkalmával ájuldozott, csöpp hujja, hogy el nem terült a földön, de megovta hidegvérét és borzalommal hallgatta a retentetes dolgokat, a kasziros lány keserű kifakadásait. Szinte szánalmat érzett a szegény lány iránt, a ki rövidesen elmondta ugy szolván egész élete történetét, mely eszerint tisztességes, ártatlan lány volt és a doktor ur vette el becsületét, életét.

A fiatal asszony undorodott a férjétől tökéletesen megutálta.

Szeretett volna odakiáltani a lánynak:

— Igaza van, csak beszéljen!

Szerette volna odaharsogni férjének:

— Megvetlek, gyűlöllek, te csúf fajzat!

De hallgatott és le kellett nyelnie, mit csaknem kikottyantott,

(Folyt. köv.)

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bron-**

chitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánljatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

benne ennek költségeit, megnyugtatót az a tudat, hogy erre 2 külföldi társaság ajánlatot is adott be már a kormánynak a kiépítés költségeire nézve, tehát felesleges lett volna az államnak gondoskodni a költségek fedezéséről.

Megnyugtatót továbbá az is, hogy Hieronymi kereskedelmi miniszternek ez kedvelt eszméje, s a kormány és a főváros sürgősen hajtás ezt a tervet, amelynek megvalósítása egyjelentőségű a kivándorlás megszüntetésével. Nemcsak azért, mert mintegy 1000 millió koronába kerül, az öntözéssel kapcsolatos csatorna hálózat kiépítése, hanem azért is, mivel az így kultivált alá vett földterületen a belterjes földművelése megsokszorozítja a föld jövedelmezőségét. Hogy a helyzet képét jól fogtuk fel, mutatja a jól értesült «Budapesti Hírlap», amely a következőket írja.

A Duna-Tisza-csatornát, Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter e kedvelt eszméjét, valamint a budapesti kereskedelmi csatornát hiába kerestük a javaslatban. Ez azonban nem jelenti azt, hogy lemondtak volna ezekről a nagy tervekről, a melyek az előkészítés stádiumában vannak és a melyeknek némi nyomát mégis megtaláljuk a javaslatban. A kereskedelmi kikötőt tudvalevőleg a Csepel-sziget északi végébe, a soroksári Dunaág torkolatába tervezik, ugyanoda, a hol a tervezet tiszai csatorna a Dunába fog torkolni. És a soroksári Dunaág rendezésére és hajózhatóvá tételére 5 millió koronát szánt a javaslat. Ez a rendezés egy zsilliprendszer tesz szükségessé a gubacsi határig, illetőleg Majorházáig. Az itt végzendő zsillip- és gátrendszer tulajdonképpen alapja lesz a budapesti kereskedelmi kikötőnek, a melyet az építendő csatorna fog összekapcsolni a Tiszával. A legszebb és a legjobb viziut sem használ azonban sokat, ha nincs elég jó út, a melyen az árut a hajóállomásokhoz lehet szállítani. Ez okból a javaslat azzal is előkészíti az építendő csatorna prosperálását, hogy előbb óriási utahálózatot épített, a mely célra az eredeti 28,680.000 korona helyett 43 millió koronát vett fel és bár a még szükséges közutak építése 133,246.358 koronát igényelne, tehát több, mint háromszor annyit, mint a mennyit a javaslat rászánt, a javaslat-hoz csatolt részletes kimutatás az 1904-1909. években építendő közutakról világosan mutatja, hogy e közutak tulnyomó része az építendő Duna-Tisza-csatornát lesz hivatva szolgálni. A tervezett csatornahálózat egy része lesz a Béga hajózhatóvá tétele Nagybecskerekertől Temesvárig. Ezt már a régi javaslat felölelte, hisz már az 1882. évi XXVI. törvénycikk utasította erre a kormánvt. Az új javaslat természetesen nem mellőzhette ezt és erre a célra 8,622.000 koronát vett föl. A viziutak és közutak szoros kapcsolatát mutatja tehát ez a javaslat, mely alapvető munkája annak a korszakos csatorna-tervnek, melynek megvalósítását tüzte ki föladataul a kormány.

*

Ebből csak az a tanulság, hogy azoknak a férfiaknak akik a város haladását kívánják szerveznie kellene, pártkülömbőség nélkül.

A káromkodások ellen.

Tegnap az utcán, egy 5 éves fiú és egy 4 éves kis leány akik templomból mentek haza — utközben egymással veszekedtek. És hallottam szájukból olyan trágár kifejezéseket és káromkodásokat, hogy meg kellett állnom és sajnálkozva megintem őket. A nagy közönség azonban egész egykedvűen ballagott el mellettük, a jelenetet figyelemre sem méltatva, mintha ez szóra sem lenne érdemes.

Hejh, nagy jó uraim, csongrádi atyámfiai, nem jól van ez így! mert ha nem gyomlálják ki a nép lelkéből a gyomot utóvégre az nem fog soha egyebet teremni — mint kutyatejet, bürköt, meg bógáncköröt.

Minthogy nem áll módunkban hatósági uton ez ellen valamit cselekedni, felkérjük az előljáróságot, hogy utasítsa a rendőrséget, miszerint szerezzen érvényt a törvénynek, s mindazokat akik akár az utcán, akár korcsmában, akár más nyilvános helyen olyan kifejezést használnak melylyel a szemérem ellen vétnek, jelentsék fel a rendőrök a hatóságoknak. Az érvényes vármegyének szabályrendelet szerint az illet nemcsak pénzbüntetéssel, de pénzbüntetés és elzárás együttes büntetésével sújtja az ítélet, épugy mint a borhamisítókat.

Nem is enyhe a büntetés, mert bünteti a nyilvános helyen való káromkodást a szeméremértő magayiseletet, 5 napig terjedhető elzárással és 100 koronáig terjedhető bírsággal: aki pedig a bort vízzel hamisítja, 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető büntetéssel sújtható.

Felhívjuk e körülményekre a közönségnek, az előljáróságnak és a rendőrségnek is becses figyelmüket. A közönségről lévén szó, különösen a művelt hölgyközönséghez intézzük kérésünket.

Akinek yan megjegyzése, mondani valója e kérdésben: sziveskedjék egész bizalommal velünk közölni azokat, pár sorból álló üzenet, értesítés alakjában, hozzászólás formájában s mi azokat a sorokat készséggel közre adjuk.

De van itt még egy másik kérdés is — a cifrázkodás, idegen divatok utánzásának nagy fontosságú tárgya is, amelyről Söhllya Gyula főjegyző oly dicséretes törekvéssel cikkezik a «Csongrádi Ujság» hasábjain. Erről is nagyon sokat lehetne szólni. S nagyon üdvös volna, ha az érdeklődő hölgyek is eszmecserét folytatnának e tárgyban, és támogatnák azokat a hazafiakat kik ezt a kérdést, ezt az országos fontosságú kérdést a magyarság javára megoldani törekednének.

Nem gondolják-e, hogy e téren üdvös lenne, ha nőknak is tért adnának a férfiak a társadalmi élet terén? hogy abban a jó izlés több finomság, nemes egyszerűség, és ami a legfőbb, legszükségesebb — több emberbecsülést találna az ember; aki utóvégre is társadalmi lény. Mert, hejh, az örökös durvaság, illetlenség, káromkodás, marakodás eltorzítja itt a közállapotokat és a társadalmi életet.

UJDONSÁGOK.

— **Plebános beiktatás.** A múlt vasárnap igtatta be nagy egyházi ünnepséggel Balázs István püspöki oldalkanonok Porubszky József pápai kamarás plébánosunkat. Az egyházi ünnepély után ebéd volt a parochián hol a vármegye képviselété-

ben Dr. Csató Zsigmond főispán és Mátyffy Kálmán főjegyző, azonfelül Csongrád összes intelligenciája, valamint a községi előljáróság is részt vett.

— **Tisztelgés az alispánnál.** A f. hó 25-én délelőtt a polg. iskola tantestület nevében Farkas Béla áll. polg. iskolai igazgató vezetése alatt Sággy Mihály és Surányi János áll. polg. isk. tanárok tisztelgtek Dr. Cicatricis Lajos vármegyénk alispánjánál, hogy őt kitüntetése alkalmából üdvözöljék.

— **Emlékeztető.** Tegnap március hó 26-ik napjára viradóra volt 28-ik évfordulója azon szomorú napnak, midőn Csongrád, — akkor még rendezett tanácsu városnak a Tisza folyó árja nyugati részét s vele együtt majd az egész határt elöntötte. A rohanó árnak a Bagi-féle és a keresztteri iskolánál elhuzódó magasabb részen birtak csak gátat vetni. Ezen magaslatnak lehet köszönni azt, hogy az egész város víz alá nem került. Szerencse volt a szerencsétlenségben, hogy az idő gyönyörű volt s így a temetőbe, a szabad ég alá menekült lakosság nem szenvedett a hidegtől. A víz csak május elején huzódott ki a városból, mikor a kárvalott lakosság hozzáláthatott a rombadölt házak felállításához.

— **Dr. Ajtai K. Barna.** miniszteri segédfogalmazó, a belügyminiszter által Csongrád vármegye főispánja mellé kinevezett főispáni titkár a napokban foglalta el állását.

— **Ex lex adókedvezmények.** A nagyközönséget közlelő érdeklő az, hogy az ex lexben felnövekedett adótarozások befizetésénél minő kedvezményekre tarthat számot. Ennélfogva itt csoportosítjuk a pénzügyminiszternek az adókedvezményekről tett kijelentéseit. — A kormány hajlandó oly intézkedést fölvenni a törvényjavaslatba hogy azok, akik az ex lex alatt nem fizettek adót, ezen adótarozások után nem fizetnek kamatot. A kedvezmény az ex lex előtt esedékes adóra nem terjed ki, vagyis csak az 1903 május 1-e óta esedékessé vált adókra alkalmazható. Nem irásos folyamodást kell benyújtani annak, aki kedvezményt akar, hanem szóbeli kijelentést ami jegyzőkönyvbe vétetik, Nemcsak a pénzügyigazgatóknál, hanem egyes adóhivataloknál is meg lehet tenni a szóbeli kijelentést. Egy másik nyilatkozatában azt is kijelentette Lukács miniszter, hogy a ex lexbeli adótarozások kamatmentessége vonatkozik arra az időre is, míg az adótarozások lefizetve nincsenek, bár nincs is ex lex. Kijelenti továbbá, hogy az adókedvezményeket bélyegmentesen lehet igénybe venni.

— **A Kossuth szobor.** Mult évben említettük, hogy a Kossuth szobor gondozása sok kívánni valót hagy fent. A most 20-ikán lefolyt ünnepség alkalmával meggyőződünk arról, hogy a szobrot körülvevő elkerített kis kert fái úgy állanak ott, mintha valamennyien részeg emberek volnának. Egyik erre, a másik arra akar dűlni. Az előljáróságnak elkerülte figyelmét úgy látszik az oda beültetett fák mostoha sorsa: tehát reméljük, hogy ezen a hiányon hamarosan segít, annál inkább, mert ez a tér, ha gondolnák, öntöznek, virágos csoporttal beültetnék — nemcsak disze volna a városnak, hanem fényes bizonyosságot szolgáltatna arról, hogy Kossuth emlékét mennyire ápolják, gondozzák, holott most azt mutatja, hogy bizony nem sokat törődnek vele.

— **A járdák jó karban tartása.** Csongrád község előljárósága dicséretes dologra határozta el magát. Nevezetesen arra, hogy a templomtól kezdve egész a posta épületig kiszélesíti nemcsak a keskeny átjárókat, hanem a járdákat is kiszélesíti. Erre vouatkozólag azonban szerény véleményük az lenne, hogy a háziurak belevonásával aszfalt burkolattal lássák el a járdákat, amelynek költsége ma már nem sok — s a háztulajdonosok részben ugy is hozzájárulni kötelesek a szabályrendelet szerint. Idővel aztán lenne egy olyan

szép széles utcája Csongrádnak, amelyet megirigyelhetné akármelyik nagy város. A kereskedelmi körben úgy halljuk a fő-utcának aszfalt burkolattal leendő ellátása iránt íyet köröztetnek, s azt a háziurakkal is aláírni óhajtják. A kereskedők és háziurak törekvését helyeseljük, s a községi előjáróság vezetőinél, úgy Sóhlya Gyula főjegyzőnél, mint Kovács Elemér jegyzőnél ez a kérelem nem fog ellenzőkre találni, sőt maga Kovács Elemér jegyző volt az, aki a járdák kiszélesítését és szép fasor ültetését javaslatba hozta. Forgó Gergely bíró pedig mint Csongrád lelkes fia, mindenképp azon van, hogy a város fejlődjék.

— **Kossuth halálának évfordulója.** Csongrád város iparos közönsége ezt az emlékeztető napot a műkedvelő és daloskörrel együtt ünnepelte meg. Az ünnepély este 6 órakor kezdődött, mely alkalommal 100 fáklya kíséretében a központi szálloda udvaráról megindult a menet a Kossuth szoborhoz, ahol a Hymnusz eléneklése után Réti Ferenc ügyvéd tartott igen hatásos szónoklatot, méltatva e gyászos emlékű nap hazafias jelentését. Ezt követte a «dalárda» által előadott Kossuth himnusz, amely szomorú bizonyosságot tett arról, hogy a daloskör művészi színvonala az ugynevezett mucsai «dalárda» színvonala alá süllyedt le. Jó hogy nem ismételték meg ezt a kardalt, mert a Kossuth szobor ledőltnél volna szegényesítésében. Végül Csajághy Gyula szavalta el Kossuthot dicsőítő versét, igen jó előadással, s ezzel a menet vissza indult a Szózat eléneklése után, a Kossuth Lajos azt üzent hangjai mellett a központi szállodába, ahol 190 terítékű bankettre gyűltek egybe az ipartestület tagjai és a közönség köréből számosan.

— **Idil az éjszakában.** Kralik Lajos vadházasságban élt egy Békésről ide telepedett kétes hírű leánnyal szerelem hozta össze a párt és féltékenység bontotta meg közöttük a békés viszonyt. Surlódás, civódás, majd veszekedések voltak napirenden közöttük, mely már oda fajult, hogy a férfi éjnek idején zavarta ki a leányt a lakásból. Így történt ez 21-én viradóra, mikor is hajnali 3 órakor Kralik részeg fővel üzte bottal ki a leányt a lakásból. A szerencsétlen leány neki ment a sötét éjszakának mikor is a véletlen egy idősebb emberrel hozta össze ki a koncsorgó leánnyal, szállást adott éjszakára. Leste e ezt Kralik, vagy hogy jött a leány nyomára ez ideig tudva nincsen, mivel kihallgatásakor minden tettét részegségével menti. Elég az hozzá, hogy öreg polgártársunk ablakát megzörgetve bebocsájtást kért, mivel ellenkező esetben, mindent össze tör az ellentállókát pedig leüti egy nála lévő suhánkkal. Amint beeresztették bicskával rohant az öregre, ez azonban nem vesztette el lélekjelenlétét és egy keze ügyébe levő bottal védekezett elég sikeresen. Kralik aztán a lakó asszony lakásába tört be. Súlyosabb dolgot nem követett el amennyiben a fenyegetésnél tovább nem ment. Az érdekes ügy folytatása a járásbíró-ságnál lesz.

— **Helyettes ellenőr.** Csongrád városnak f. hó 25-ikén tartott közgyűlése elhatározta hogy Molec Nándornak kérelmére 6 hónapig tartó szabadságot engedélyez, amely időtartamra, Tekulics Sándor számtisztet választották meg helyettes ellenőrnek egyhangulag.

— **Bankett Dr. Cicatricis Lajos és Dr. Pollák Sándor tiszteletére.** Mint már lapunk múlt számában megemlékeztünk vármegyénk érdemes alispánját ő Felső kir. tanácsossá nevezte ki. A megye ősz főorvosát pedig a Ferenc József renddel tüntette ki. Tegnap este volt a kitüntetettek tiszteletére szentesen a diszlakoma, ahova városunkból is számosan rándultak át szentesre hogy tiszteletüket leróják a közügye két érdemes tagjairánt. A lakoma lefolyásáról jövő számunkba számolunk be.

— **Fairtok.** Igazán sajnálatos dolog hogy annélkül is szegényes kinézésű városunkba rossz akaratu emberek a város egyetlen ékeséget a főtcán levő fákát irtják ki, s különösen kiválogatják az egyes nemesebb fajú akácfákat. Így szombat reggelre Draskovics Dezső háza előtt 2 szép fiatal akácfa joformán tövében volt ketté törve. Más helyeken körül nyesik a fákát olyformán hogy az elszárad. Ajánljuk ezt rendőrségünk figyelmébe.

— **Értesítés.** Schweiger Nővérek Kiskunfélegyházáról tudatják a nagyvédemű közönséggel, hogy a külföldi bevásárlással megérkeztek. A tavasz és nyári idejére nagy választékban kaphatók a legújabb, női, leány és gyermek kalapok, divat diszek, ernyők stb.

— **Szalonna lopás,** Farsang István magtár utcai lakos padlásáról 1 oldal szalonna ismeretlen módon eltűnt. A tettes még nem került emég. A nyomozás folyamatban van.

— **Haladunk a korrall.** Alig néhány éve, hogy megindult az egész országban a mozgalom, minden ház végeihez, elejéhez és kertjébe lugas-szőlőket ültetni, már is oly óriási íért hódított magának ezen eszme, hogy nincs oly rész hazánkban, hol tömegesen fel nem karolnak. Hát ez nem is csuda, mert nézzük meg például Fehértemplom városát, a hol alig van ház, melyet óriási törzsű lugas-szőlő ne ékesítene, mely bőven ellátja az egész családot az érés kezdetétől egész tél folyamán finom csemegeszőlőkkel, minden évben terem a legcsekélyebb gondozás nélkül. Ezért igen melegen ajánljuk mai számunk hirdetési rovatában, ábrán is bemutatott «Szőlőlugast ültessünk» című hirdetésünket olvasóink becses figyelmébe. — Szines fénynyomatu árjegyzékek mindenkinek, ki címét tudatja, ingyen és bérmentve küldetnek.

— **A szegedi kereskedelmi és iparkamara elnökségétől.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1904 évi március 29-én kedden délután 2 órakor a kamara székház termében ülést tart. Tárgysorozat, Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. A kereskedelemügyi miniszter ur 541 sz. leirata a közös hadsereg részére szállítandó 1904. évi lábbeli szükséglet fölosztásáról. A kereskedelemügyi miniszter ur 14607 sz. leirata a szegedi paprikával üzött visszaélesek ügyében. A kereskedelemügyi miniszter ur 14613 sz. leirata a Szentes város kéményseprési szabályrendelete ügyében adandó véleményért. A hódmezővásárhelyi ipari és mezőgazdasági kiállítás rendező bizottságának átirata a kamara támogatásáért. A magyar házalók országos egyesületének átirata. A szegedi nőipar-egyesület. Az iparosztály javaslata a kisiparcsok által szállított katonai lábbelik árának méltányos fölemelése ügyében. Több csurogi kereskedő beadványa e köségben főnálló kilenc fogysztási szövetezet versenyéről. Az elnökség jelentése a kerület államségélyben részesült iparosainak egy évi működéséről.

— **Megyei kölcsönök tenyészállatok beszerzésére.** Vármegyénk állattenyésztése érdekében rendkívül nagy fontosságú

akció jut a vármegye vezetőinek áldozat készsége folytán a közel jövőben a megvalósulás stádiumába. A vármegye törvényhatósága ugyan egy múlt évi határozatában kimondotta, hogy állattenyésztésünk előbbrevitele és felvirágoztatása érdekében a várm. ebadóalpból 20000 koronát engedélyez oly kölcsönök nyújtására, amelyekből egyes vármegyebebeli s állattenyésztéssel foglalkozó gazdák nyugoti faj tenyészállatokat szerezzenek be. Ezen határozat folytán a mindsenti tejszövetkezet mely a mindsenti állattenyésztés ügyének fellendítését tűzte ki feladatául, oly kérésrel fordult a vármegye alispánjához, hogy legalább 30 drb. tenyésztehén beszerzéséhez szükséges kölcsönösszeget bocsásson az engedélyezett 20000 koronából a szövetezeti tagok rendelkezésére. A kölcsönök 5 évi lejáratul s félévénkénti törlesztés s 4 százalékos kamat mellett lennének folyósítva. E kölcsönök engedélyezése iránt a tárgyalások már megkezdődtek és pedig, mint haljuk, kedvező eredménnyel. A tárgyalások befejezése után a feltételeket és modozatokat részletesen is fogjuk ismertetni, most nagy általánosságban csak azt jegyezzük meg, hogy a megye alispánjának a célja az hogy az engedélyezett 20000 korona felhasználásával az állattenyésztés ügye fokozatosan az egész vármegye területén megjavíttassék. Ezen akcióról csak a legnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk, mert az hivatalva van állattenyésztésünket eddig elhanyagolt és valóban mizerabilis állapotából kiemelni és felvirágoztatni.

— **Gazdák, ha nagy terméskez akarnak jutni.** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiler-utca 83. mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtisza magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlítendő az ipregnált takarmány répmagvak és a legnemesebb gabnafélék dús választéka.

— **Sonsjegytuladonosok figyelmé!** A sorsjegytuladonosok nagy kárt szenvednek úgy a sorshuzások hiányos nyilvántartása és ellenőrzése, — a felnem vett nyeremények összege sok millióra rug — másrészt a legkisebb nyereményből eredő árfolyamvesztés által. Ezen károk a sorsjegyek biztosításával, mely biztosítás díja felette csekély, teljesen elháríthatók, mert míg egyrészt a leghisebb nyeremenynyel való kisorsolása esetén a veszteég megtérül, másrészt az esetleges nyeremények felvételére a sorsjegybiztosítót figyelmeztetik. Egyuttal felhívjuk t. olvasóink figyelmét a «Magyar Általános Takarékpénztár r.-t.» lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

— **Mi a Sirolin?** «Sirolin» a modern pharmaceutikai vegtannak egyik vívmánya. Míg a tüdőbajok ellen eddig alkalmazott szerek (Creosot, Gusjacol) stb. rossz szaguk, utálatos ízük és égető hatásuk miatt a betegeknek ellenszenvet eredményeztek, sőt ellentétes hatást gyakoroltak, addig a «Sirolin» mely igen kellemes szagu és jóízű syrup, a gyermekek és legelkényeztetettebb gyomor által is szívesen vétetik és könnyen lesz emésztve. A «Sirolin» gyógyhatára lüdőbajoknál számos előkelő orvos, kórház és szakközöly által fölette előnyösen lesz ajánlva és konstatalva.

— **Vörösmarty-Album.** Kulturmissziót teljesít a «Pesti Napló» mikor minden esztendőben, diszes, ingyenes ajándékokban közelebb hozza, a nagy közönség szívéhez a nagy, örökbecsű irodalmi és művészi alkotásokat és azzal, hogy megösmerteti, egyuttal meg is szeretteti a művészetet. Év-év után gyönyörű művészi ajándékokkal, ritka diszművekkel lepi meg karácsonyra olvasóit a «Pesti Napló», ez a szó legnemesebb értelmében független, szabadelvű és szókimondó lap és

**A hölgy világ
részére!**

Védjegy. Minden t. hölgy saját maga minden divat szerint fáradtság nélkül készítheti ruháját a **GUSCHELBAUER ANTAL-féle szabályozható**

Női derék szabászati készülék

segélyével, **anélkül, szabászati rajzot megtanult volna.** Eme készülék minden testalkat részére szabályozható. **Akadémián vizsgáztam. Számos elismerő levelet kaptam minden országból.** Minden államban törvényileg védve és szabaddalmazva.

Egy készülék ára 3 korona utánvét mellett.

Guschelbauer Antal, Sopron és E. Drechsler, Bécs VI/9., Liniengasse 18. sz. főraktár és szállítás egész Európára.

Képviselők minden helységben kerestetnek.

Prospectust ingyen küldünk.

**Gumi sárcipők
(kalocsni)**

vizmentes gumi hócipők meleg teveszőr bélléssel, férfiak, nők és gyermekek részére; teljesen vizmentes gumi vadász-csizmák férfiak részére, legjobbnak bizonyult minőségben, eredetio rozsgyártmány, a sz-t-p-étervári gumicipőgyár gyártmánya.

KORCSOLYÁK: Halifax, Jackson Haines, Gazella és Columbus. Legjutányosabb árban kapkato

SCHOTTOLA ERNŐ, Budapest

VI., Andrassy-út 2. sz.

Árjegyzékkel ingyen és hérmelve szolgálók.

**FONTOS
GYOMORBAJOSOKNAK!**

Étvágyhiányt, gyomor-fájdalmakat, émelygést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat, főfájást stb. megszüntet azonnal a világhírű valódi

BRÁDY-féle

MÁRIACELLI GYOMORCSEPPEK.

Sok ezer köszönő és elismerő nyilatkozat! Kis üveg használati ntasítással **80 fillér**, nagy üveg **1-40 korona.**

Gyógyszertárakban kapható.

Főraktár: **BRÁDY C.** gyógyterára a «Magyar Királyhoz» Bécs, honnan kívánatra ingyen küldetik az érdekes «Specialbroschür.»

5 kor. beküldése után 6 kis üveg **4.50** kor. beküldése mellett 3 nagy üveg lesz hérmelve küldve. Képviselet

Magyarország részére:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerterára Budapest, Király-utca 12 szám.

Óvakodjunk utánzatoktól! A valódi **MÁRIACELLI** gyomorcseppek fenti védjeggyel és aláírással kell, hogy ellátva legyenek.

HIRDETÉSEK

jutányos dron vétetnek fel, lapunk kiadóhivatalában.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m.) Sörgöncim: ETERNIT Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

Eternit-Pala

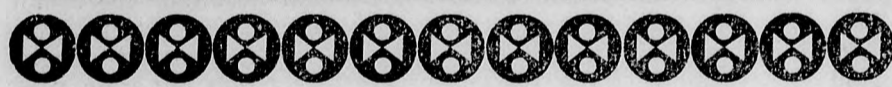
AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztithatatlan, könnyü, tetszetös, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MÜVEK HATSCHEK LAJOS Budapest, Andrassy-ut 33.

3lsörangu referenciák. Jótállás. Évi gyártás 1500 kocsirakomány. Kérjen ismertotést.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63.
által a legjutányosabb árak mellett ajánítanak:

Locomobil és gőzeséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-oséplőgépek, teherséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló és aratógépek, szénagyűjtők, boronak, sorvatógépek, Planai jr. kapálók, szecs kavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók. örlőmalmok, egytomas aczél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

**BRÁZAY FÉLE
SÖSBORSZESZ**
MAGY JUVÉNY ÁRA 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA 1 KORONA
Készítők: Ungváry László és társai, Budapest, Király-utca 12.

Ungváry László
Függendű jóa holdas bar termő székelyeknek, továbbá gyümölcs- és szőlőmékőléjűk érgyűző meggyentet hól 5 krajczárról felkelle némes esmeték, 2 forintól felkelle sima és gyökéres szőlőcsészék, továbbá 16-18 forintól felkelle saját terméské rendkívül finom újborek kapkalk. Eszemlévut mindmélte gyümölcsök, vészes, alács. és giedliszín-eseemeték. **Eszegek érgyűzőket (borrod-ny) 1.000.000.000.**

Nyomtatott Weis: Kék kényvnyen órájában Csongrádon 1904.

most Vörösmartynak, a Szózat és a Vén cigány ös-
erejű költőjének életrajzával egyben legkiválóbb alkotásait (Szózat, Szép Ilonka, Csongor és Tünde és számos más) foglalja diszes albumba és adja karácsonyra ajándéknak. A Vörösmarty-Album a Zichy Mihály-Album alakjában és nagyságában készül és e tartalmas diszkönyvet 20 nagy, több színben nyomott műmelléklet, továbbá 40—50 szöveggép fogja díszíteni. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándéknak megkapja a «Pesti Napló» minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át fél- vagy negyedévenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a «Pesti Napló»-ra.

Felölös szerkesztő: **Eder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadó: **Wiesner Lajos.**

Köhögésben szenvedők
próbálják a csillapító és kellemes ízű

KAISER-féle
mell-bonbont.

2740 közjegyzői okirat,
amely arról tanús-
kodik, hogy biztos
gyógyulása a **kö-
högés, rekedtség, hurut és el-
nyálkásodásnak.**

Amit helyette kínálnak utasítsuk vissza.

Egy csomag ára 20 és 40 fillér.

Kapható Ungváry József és Wiesner Lajos
gyógyszerészeknél Csongrádon.

Szőlőlugast

**ültessünk minden ház mellé és
kerteinkben föld- és homoktalanon.**

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt addig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskátály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekőbb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

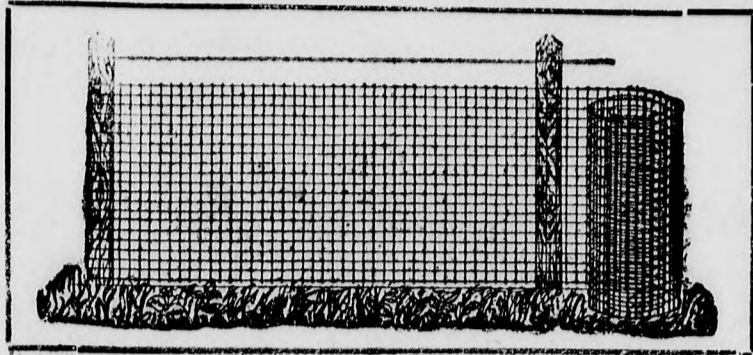
A fajoknak ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudaja.

Cím: **Érmelléki első szőlőültetvény-telep Nagy-Kágya**, u. p. Székelyhid.

Bámulatos olcsó kerítések!

Szőlőtermelők
figyelmébe!

Mezőgazdák
figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-ut 48. szám.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát

mint a legcélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot,

mely előnyeinél fogva följmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: Olcsóság:

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel:

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1.50 méter magasságban 2, 2,5 és 2,8 mm. dróterösségűekből.

Sodronyerősség mm.: 1'2 1'4 1'6 1'8 2'0 2'2 2'5 2'8 mm.

Ar -méterenként fillér: 40 48 56 64 72 86 100 120 fillér.

Körülbelü 3—4 centiméter (hosszukás) lyukbőséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterösségben.

Sodronyerősség mm.: 1'2 1'4 1'6 1'8 2'0 2'2 2'5 2'8 mm.

Ar -méterenként fillér: 58 66 74 82 96 110 130 150 fillér.

Csomagolásért, földadásért és kezelési költségekért számítok -méterenként 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tuskések, tehát az átmászást is megnehezíti. A fonat csavart szálai — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálak összecusúsása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a faduczokhoz szegezendő horganyozott ket-tős szeggekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előnye a fonat feszesége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölerősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tuskés sodronyt alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. A tuskés sodrony méterenként ára 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle czélokra; csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, és erkélyrácsokat vaskeretes sodronyfonat és kovacsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, magtárlakrostélyokat, ökr-szájkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyózó-rosták, borszűrőket, cséplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

A M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérigazgatója

Budapest, V. keület, Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

gőzcséplőkészleteket, ipariczélokra alkalmas Compound lokomobilokat.

Millenium

fűkaszáló-, marokrakó- és kővekötő arató-
gépeket, valamint egyéb mezőgazdasági
eszközöket.

Képviselő: **MÁRKUS JÓZSEF Orosháza.**

Férfiem uram sem ellenni!

David Gyula, esztendőgyes szepitőerővel használt. Szepítő és más arczfoltok ellen Eszki pomádéja ára 70 f. K. 1.90. 2.20. makacs arczfoltoknál az erősebb hatású Pompadour-pasztám költsége K. 5 és 5. Arczcsiszító fekete pont alatti mitesszerek egyedüli megszüntetője a Juvenil, ára K. 1 és 2. Bármelyik szorem használatát előtt csakis Cetergon kőbőrszappannal kell mosdani K. 1. 2. 3. Örömet szerző szjate híjtó hajszelőkkel az őszölők, próbaárak K. 2, 4 és 4.

ANTEGRIN, NŐZIAKÉRT ÉS GYERMEKEKÉRT. Minden bőrkór és kőbőrszappannal együtt kell venni. Jó, csakis Antegrin, és mint láttuk, mindig kell használni. A gyerekeknek 3 krajcárba, melyet egy ürtől tartanak azok, a kik szeszlepedő és stragygerjesztői kőbőrszappannal használják is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a dögöt megszüntető 10-15-20 kilogramm szükség. Egy tekeres ára K. 2, mely elö 2 szülő megmentésére. Egy kilogramm ára K. 2. Két és fél kilogrammot, tíz szeretére osztagolással K. 10.32 főt már bérmentve is küldöm. Öt kilogramm 20 K. helyett K. 19; de 10 kilogramm csak K. 34. Kaphatók posta v. vasúti utánvétellel külföldre, és a vétellel külföldre, és a vétellel külföldre.

Dr. David Viktor.

Magyarország-tudor, a m. kir. tárnokmesteri tanács titkár, rendes tanács. ESZK, Esztergom.

Magyar Általános Takarékpénztár Részvény-Társaság váltóüzlete

Budapesten V., Nádor-utca 1. szám.

Befizetett alaptőke 7.000,000 korona.

Jutányos feltételek mellett kölcsönöket ad vidéki pinzintézetek részvényeire.

Biztosít sorsjegyeket a legkisebb nyereség esetén beálló árfolyamvesztés ellen (kiváratra díjjegyzéket küldünk).

Mindenemű értékpapírok és pénznemek vétele és eladása.

Elfogad tőzsdéi megbízásokat.

Elad sorsjegyeket havi részletfizetésre, valamint nagy nyereséyeségekkel járó sorsjegycsoportokat alakít 10-100 tag számára és kibocsájt igérvényeket.

Képviselők és ügynökök jutalékdíjazás mellett alkalmazást találnak, ugyancsak igérvény elárusítók is kerestetnek.

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Eljen!

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Csongrádon: Barna Henrik, Ungváry József és Wiesner Lajos, gyógyszerárban.

Ferencz József keserűviz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashasítószer

Nagy Képes Világtörténet

Képes díszmű a művelt közönség számára.

ALDÁSSY ANTAL, BOROVZSEKY SAMU, POCHRASZTY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZEMER ISZÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA BÁNDOR

közreműködésével szerkeszté

MARZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 melléklettel, 60 színes műlappal, 50 történelmi térképpel, 8500 szöveggel.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténelmi mű jelenik meg magyar nyelven. Terveben, előjában, eszközében, alakában és terjedelmében egyaránt nagy és fontos ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az életkönyvét, a világtörténelmet. Nemzeti művelődésünkre nagy fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet műszerisége.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációit kizárólag egykorú nagy képművészek készítették. Képes mellékletek, történelmi térképek, a szöveg közti képek, rajzok és irasművelésekkel a Világtörténet egy olyan kicsinyített és kibővített kiadás, amelynek a minőti a maga vaójában belelőten használni. Ezek a nagy európai művészetek, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, napi és heti, a nemzetközi és helyi, a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk, a művészetek, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfinnyesebb magyar könyv-közé tartozik. Ez a tizenkét kötetben könyv ára való, hogy per zetek minden művelődésnek, minden ifjúságnak, mind a mi háznak, iskolának, könyvtárnak, múzeumnak, minden közéleti intézménynek, minden magyar vállalatnak a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar kiadásban tizenkét kötetben, 1900

Könyv- és papírgyártás

Megjelenik tizenkét kötetben
fámes, tehát soha meg nem sárguló papíron.
Egy-egy kötet ára
rendkívül díszes félbőr-
kötésben, bőrháttal és
vászontáblával
8 frt.
Minden négy kötetben egy-egy kötet jelenik meg.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

- a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárunknál.
- b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával
 - a) kötetenkinti utánvétellel bérmentve,
 - b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

A rendelések a helyi könyvkereskedőkhöz vagy a kiadóhoz intézendők.

Tájékoztató képes prospektust
vagy
mutatóanyagfüzetet
ingyen és bérmentve
küld a mű kiadóhivatala
Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalunkhoz fordulni.